

PROMJENA ULOGA

Kad roditelj postane dijete: Tiha drama koja se događa u mnogim domovima

Kad u dom uđe bolest, ništa više nije isto. Netko tko je godinama bio stup obitelji, postaje onaj koji traži pomoć. O toj tihoj, ali golemom promjeni u životu govori Nikolina Jukić-Peladić, koja je, temeljem vlastitog iskustva, pokrenula blok posvećen njegovateljima.

Objavljeno prije 1 tjedan | 18. 10. 2025.
Autor **Silvija Novak**

foto: Elena Kotliarova/Scopio

Kad u kuću uđe bolest, ništa više nije isto. Netko tko je godinama bio oslonac, postaje onaj koji treba pomoć. I gotovo neprimjetno, događa se obiteljski preokret: roditelj postaje dijete, a dijete roditelj.

O toj promjeni, o svim emocijama koje ju prate, pa i o tišini koja je često okružuje, razgovarali smo s **Nikolinom Jukić-Peladić**, doktoricom znanosti koja već više od trideset godina živi i radi u Anconi, u gerijatrijskoj bolnici, gdje se svakodnevno susreće s obiteljima starijih i nemoćnih pacijenata.

Također, i sama je dugo njegovala svoje bližnje pa se iz svega toga rodila ideja o pokretanju bloga namijenjenog upravo njegovateljima na kojem želi objediniti provjerene informacije i iskustva o neformalnoj skrbi.

OGLAS

“U Italiji ima mnogo informacija dostupnih građanima, no ja sam htjela objediniti sve te informacije na jednom mjestu. Ne sve, naravno, jer je toga previše, ali htjela sam stvoriti neko mjesto gdje bi ljudi mogli doći po savjete i vidjeti da nisu sami. Zato sam pokrenula blog [Njega njegovatelja](#)”, kaže dr. Jukić-Peladić.

Silno potrebna pomoć

Dok je i sama njegovala svoje bližnje, bila u dobroj situaciji jer je imala pomoć koju mnogi nemaju. Pomagali su joj drugi članovi obitelji i prijatelji. Uz to, radi u bolnici pa je lako dolazila do savjeta liječnika.

“Moji roditelji su imali i zadovoljavajuće mirovine. Sami znate koliko sve to košta kad dođe bolest u kuću. No kako se drugi ljudi snalaze i kako preživljavaju, stvarno ne znam. Razgovarala sam s jednom liječnicom opće prakse koja mi je ispričala da nemoćnima stave pelene pa čekaju susjeda ili nekoga da dođe drugi dan to promijeniti. Znači, ja se na svojem blogu želim baviti takvim praktičnim stvarima i nisam u to krenula kao u neki posao”, kaže.

U situaciji kad netko oboli i treba njegu, značajno se mijenjaju obiteljski odnosi i uloge. “Na taj novi odnos utječe jako puno stvari. Recimo, kako je nekome brinuti o svome ocu ili majci ako su prije kroz život imali loš odnos? Ja sam sa svojim imala krasan odnos i moj je otac bio krasan bolesnik. No često se pitam kako je onima koji su imali loš odnos, a u bolesti se sve još i dodatno mijenja. Također, možda se ne slažete i s ostalim članovima obitelji.”

“Nadalje, treba poštovati dostojanstvo osobe kojoj pomažete, a u drugu ruku trebate pomoći sami sebi. Često se događa da stari ljudi ne surađuju što otežava donošenje odluka i komplicira odnose u obitelji. Ono što ti pomaže, to su velika ljubav i poštovanje koje naše generacije, mislim, još uvijek imaju jer smo tako odgojeni. Ja nisam imala takav slučaj u svojoj obitelji, ali znam od nekih svojih prijateljica čiji su baka i djed po deset godina tako ležali nemoćni, a mame su se brinule nakon posla o njima”, kaže naša sugovornica.

Samožive nove generacije

U budućnosti, taj će problem biti sve veći jer je starijih osoba sve više, a onima koji će o njima brinuti – sve manje. No Jukić-Peladić upozorava na još nešto: “Današnja djeca su, nećemo baš reći egoisti, ali su individualci. Obitelji se raseljavaju i sve su manje, tako da ne znam kako će to funkcionirati u budućnosti. Usluga njege morat će se plaćati, a i sami znate koliko sve to košta. Stvarno ne mogu zamisliti kako će izgledati starost u budućnosti”, kaže.

Razvijajući ideje za blog, dosta je razmišljala o samom fenomenu starenja i došla do nekih zanimljivih zaključaka: “Često razmišljam o tome tko zapravo treba pomoć? Iako ima i starije djece i mladih kojima treba pomoć, dvije glavne skupine ljudi kojima je pomoć potrebna su mala djeca i stariji ljudi.”

“Malu djecu kao da je Bog namjerno napravio lijepima i slatkima da se lakše žrtvujemo oko njih. A starost i bolest nisu lijepi, što god tko rekao. Kod starih ljudi se razvije taj neki egoizam da bi se i oni izborili za svoja prava i da ne budu odbačeni od društva. Posebno sam o tome razmišljala kad je u pitanju bila moja teta koja se borila da sve bude po njenom. Mislim da na tu veliku promjenu karaktera najviše utječe strah; općenito strah, ali i strah od toga hoće li tvoja djeca poštovati tvoje želje”, kaže.

A jedna od tih želja, za mnoge je da ostanu živjeti u svojem domu i da ne moraju ići u dom za starije i nemoćne. “I želja mojih roditelja je bila da ne idu u dom. Isto je bilo i s mojom tetom, no u jednom je trenutku došlo do toga da to jednostavno više nije bilo moguće. Naime, ona je bila jako bolesna, a mi ne živimo u Splitu gdje je ona živjela i onda su tu nastali teški problemi. Sve nas je mučila i teška grižnja

savjesti još i godinama nakon što je ona umrla – iako ništa loše nismo učinili. Dapače”, iskreno govori Jukić-Peladić.

Otpor koji se zna javiti kod starijih i bolesnih osoba stvara paradoksalnu situaciju u kojoj trebaju pomoć – ali je odbijaju. “Sva ta borba i nesuradnja s kojom sam se susrela i u vlastitoj obitelji, mislim da čak ponekad dovodi i do ranije smrti. Umjesto da prihvate pomoć, ljudi se ponekad toliko bore protiv toga da na kraju ni ne dođe do ozdravljenja do kojeg bi, eventualno, možda i moglo doći”, objašnjava i dodaje da su to sve njezina vlastita iskustva jer je negovala tri različita bolesnika i vrlo je svjesna što znači kad netko s tobom surađuje, a kad ne.

Blog kao poruka da niste sami

Što se samog bloga tiče, on je zamišljen kao mjesto gdje će negovatelji pronaći sve potrebne informacije, ali i mjesto koje će im dati utjehu i pokazati im da ipak nisu sami.

“Najviše bih se željela posvetiti aspektu negovatelja – jer njemu nitko ne pomaže, a to je jako važno. Ako ti nisi zdrav, fizički i psihički, ti ne možeš nikome pomoći. Također, ako naše zdravstvo i socijalne institucije misle da su riješili problem tako što su to prebacile na nekog drugog. A nisu!”

“Negovatelj koji nema pomoći ni od koga, naući će na sebe sve moguće i fizičke i psihičke bolesti i samom će mu uskoro biti potrebna njega. Meni je taj ekonomski dio čitave priče najmanje interesantan i time se ne bavim, ali i taj će čovjek onda postati trošak za sustav i za društvo”, kaže te navodi primjere iz vlastite okoline u kojima su ljudi godinama nekoga negovali što se jako odrazilo na njihovo zdravlje.

“Imam prijateljice koje su se tako potpuno uništile. Roditelj za roditeljem pa onda još i neki drugi članovi obitelji. Neki dan sam vidjela jednu prijateljicu koja se od prekrasne djevojke pretvorila u ženu koja ima problema s pretižću, sa zubima, općenito sa zdravljem. Nema svog privatnog života, prodala je sve što je mogla kako bi pokrila sve te troškove, psihički je loše, utučena je i tako dalje. I je li to, onda, rješenje? Hoćemo li na probleme negovatelja gledati kao na njihov osobni problem ili ćemo se malo probuditi kao društvo?”, kaže.

Dodaje kako se i u svom poslu stalno susreće s negovateljima, a to znaju biti ljudi i po sedamdeset i više godina koji se pitaju: “Pa dobro, kad ćemo mi napokon dobiti neku pomoć?” jer već deset i više godina brinu o nekome drugome.

Problem koji nas sve čeka

Problem njege i negovatelja je problem koji svi ili već imaju ili će ga imati. “To nas sve čeka i to nikoga neće zaobići. Preseliti se iz jednog stana u drugi je problem i u mladosti. Teško je obaviti selidbu, teško se naviknuti na novu ulicu, na novi stan. A kako je to tek teško bolesnoj i staroj osobi koja ne gradi svoju budućnost nego čeka svoj kraj? Mislim da se mi svi trebamo početi navikavati na ideju da je odlazak u dom naša sudbina, ali ne mogu reći da me oduševljava pomisao na to da ću i ja završiti u nekom domu. Svatko želi ostati u svojoj kući”, kaže Jukić-Peladić.

A ako su u pitanju neke bolesti poput Alzheimerove bolesti, takve bolesti potpuno iscrpe negovatelje. “Takvi slučajevi najčešće završavaju odlaskom u neku ustanovu. U nekim slučajevima, ti možeš, zahvaljujući svojoj ljubavi i uz nečiju pomoć, brinuti o svojim roditeljima. No nekad je stvarno potreban stručna pomoć”, zaključuje Nikolina Jukić-Peladić.

Ovaj prilog je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

SVE O TEMI: #NEFORMALNI NJEGOVATELJI

VIŠE S WEBA

SKUP U DUBROVNIKU Gradimo u skladu s čiopama – očuvajmo gnijezda u urbanim sredinama

Zašto je svakodnevna molitva važna, pa makar bila kratka?

Održana izborna skupština Saveza antifašističkih boraca i antifašista PGŽ-a, novi predsjednik Kristian Čarapić

DOZNAJEMO Dalić s popisa izbacio jednu od najvećih zvijezda!

Smeđe tenisice su hit sezone: izdvajamo najbolje modele za manje od 100 eura

ČETVRTA LIGA Odigran derbi u Unešiću – Zagora i dalje na vrhu ljestvice, donosimo detalje sa svih utakmica

Ako tražite cosy oversized kaput, The Frankie Shop ima uvjerljivo najbolje

Internet je opsjednut s ovim moćnim H&M čizmama

Potekla Tonina komovica kao biser čista

Sponsored by Midas

ŽIVOT POČINJE S 50!

Mi smo medij zajednice. Razbijamo predrasude o starenju i starosti – živimo. Pratimo teme zdravlja, zdravstvene, obiteljske i mirovinske politike, politike, kulture, zabave, znanosti i životnog stila. Želimo vas ohrabriti, povezati i inspirirati kako biste zdravije i aktivnije uživali u životu. Poštujemo različitosti, promoviramo toleranciju i potičemo argumentiranu raspravu. Naš moto je: Živite zadovoljno, živite dobro.

Otkrijte više

⚡ [Obiteljske igre](#)

⚡ [znanosti](#)

⚡ [Znanost](#)